

Nr 7/2017 (kwiecień)

Biuletyn Wydziału Nauk Historycznych jest informatorem o bieżącej działalności Wydziału. Zawiera najnowsze informacje związane z funkcjonowaniem naszej jednostki. Ukazuje się na początku każdego miesiąca i jest adresowany do społeczności Wydziału oraz wszystkich zainteresowanych jego działalnością. Informacje, które mają się w nim znaleźć należy przysyłać do: dr Emilii Ziółkowskiej - eziolkowska@umk.pl (Katedra Historii Sztuki i Kultury), mgr Aliny Sosnowskiej - also@umk.pl (Instytut Archeologii), dra Rafała Kleśty-Nawrockiego - erkaen@umk.pl (Katedra Etnologii i Antropologii Kulturowej), mgra Piotra Rudery - piorud@umk.pl (Instytut Informacji Naukowej i Bibliologii) i mgra Krystiana Chyrkowskiego - kch7@umk.pl (Instytut Historii i Archiwistyki). Więcej informacji znajdą Państwo również na www.wnh.umk.pl i wydziałowym Facebooku.

INFORMACJE OGÓLNE

Spotkanie w Belwederze

1 kwietnia br. w Belwederze odbyła się III. debata historyków z okazji 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości zatytułowana "Nie tylko Dmowski i Piłsudski. Polska akcja dyplomatyczna 1914-1918". Uczestniczyli w niej trzej pracownicy Zakładu Historii XX wieku: prof. Jarosław Kłaczek, prof. Mirosław Golon i dr hab. Krzysztof Kania.

NOMINACJE I NAGRODY

Nagroda dla prof. Kłaczka

W roku jubileuszu 500 lat Reformacji kapituła Nagrody im. ks. Leopolda Otto wybrała trzech laureatów XV edycji. Jednym z nich jest prof. Jarosław Kłaczek, który otrzymał nagrodę za badania wcześniej nieopisywanych zagadnień z zakresu dziejów polskiego ewangelicyzmu i liczne publikacje na ten temat, jak również za przybliżanie losów ewangelików w kraju i na emigracji w czasach nazizmu i komunizmu oraz pionierskie badania dziejów prasy protestanckiej w Polsce. W poprzednich edycjach laureatami tej nagrody byli m.in.: były premier RP Jerzy Buzek czy pisarz Jerzy Pilch. Uroczystość wręczenia statuetki odbyła się 8 kwietnia w Bielsku-Białej.

I miejsce prof. Czerwonnej w turnieju szachowym

Prof. dr hab. Swietłana Czerwonna z Katedry Etnologii i Antropologii Kulturowej zajęła I miejsce w I Zimowym Turnieju miłośników królewskiej gry we Flisaku w kategorii kobiet. Nie jest to pierwszy szachowy triumf Pani Profesor - w 2016 roku zwyciężyła w 2. Ogólnopolskiej Olimpiadzie Sportowej Seniorów w turnieju szachowym kat. 65+.

Nagroda SBP za publikację dla prof. Bronisławy Woźniczki-Paruzel

Decyzją Zarządu Głównego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, na wniosek Komisji Nagrody SBP im. A. Łysakowskiego nagrodę za 2016 rok otrzymała prof. Bronisława Woźniczka-Paruzel za publikację pt. *Multimedia w komunikacji, czytelnictwie i życiu kulturalnym osób z dysfunkcją słuchu*. Wyróżnienie jest wręczane od 1983 r., a jego ustanowieniu przyświecał cel, aby promować w środowisku bibliotekarskim autorów, których dzieła mają istotne znaczenie dla rozwoju teorii i doskonalenia praktyki bibliotecznej i informacyjnej.

KONFERENCJE, SYMPOZJA, SESJE

Debata Kopernikańska

3 kwietnia br. w Towarzystwie Naukowym w Toruniu odbyła się Debata Kopernikańska poświęcona tematowi pochówku i grobu Mikołaja Kopernika, w której udział wzięli ks. prof. dr hab. Andrzej Kopiczko, prof. dr hab. Tomasz Kozłowski, prof. dr hab. Janusz Małek, dr Henryk Rietz, dr Jerzy Sikorski i prof. dr hab. Jarosław Włodarczyk. Debatę poprowadził prof. dr hab. Roman Czaja. Współorganizatorem wydarzenia był Instytut Historii i Archiwistyki.

O WOT na spotkaniu

4 kwietnia br. miało miejsce spotkanie pt. „Wojska Obrony Terytorialnej - koncepcja, realizacja, rekrutacja”, gdzie o WOT opowiadali Waldemar Zubek z Biura ds. Proobronnych MON i ppłk mgr inż. Andrzej Koprowski z Wojskowej Komendy Uzupełnień w Toruniu. Spotkaniu towarzyszyła dyskusja, w której udział wzięli Jan Krzysztof Ardanowski (poseł RP), dr inż. Robert Rybak (Zakład Historii Wojskowej IHiA), dr Patryk Tomaszewski (Wydział Politologii i Studiów Międzynarodowych UMK). Organizatorami wydarzenia był Instytut Historii i Archiwistyki oraz Wydział Politologii i Studiów Międzynarodowych.

Spotkania polsko-ukraińskie II

5 kwietnia br. odbyły się „Spotkania polsko-ukraińskie II”, czyli kontynuacja cyklu zapoczątkowanego w marcu 2016 roku, poświęconego historii oraz współczesnym problemom Polski i Ukrainy, a także wzajemnym relacjom obu państw. W tegorocznych „Spotkaniach (...)”, których tematem były losy Polaków na Ukrainie Lewobrzeżnej, udział wzięli: prof. dr hab. Lubow Żwanko (Dyrektor Polsko-Ukraińskiego Centrum Kultury i Edukacji przy Charkowskim Narodowym Uniwersytecie Gospodarki Miejskiej im. O.M. Beketowa) oraz dr Maksym Potapenko (Katedra Historii Ukrainy Nieżyńskiego Uniwersytetu Państwowego im. M. Gogola). Organizatorem wydarzenia był Instytut Historii i Archiwistyki.

780 rocznica lokacji miasta Inowrocławia

19 kwietnia br. w Inowrocławiu odbyła się konferencja „780 rocznica lokacji miasta Inowrocławia”, zorganizowana wspólnie przez Instytut Historii i Archiwistyki i Inowrocławski Klub Dyskusyjny.

Dr hab. Małgorzata Grupa na konferencji w Leiden

Dr hab. Małgorzata Grupa, prof. UMK oraz mgr Dawid Grupa z Instytutu Archeologii wzięli udział w międzynarodowej konferencji archeologii eksperymentalnej „Tenth International Experimental Archaeology Conference – EAC 10”, która odbyła się w Leiden (Holandia) w dniach 19–22 kwietnia br. Dr hab. Małgorzata Grupa zaprezentowała materiały dotyczące rekonstrukcji szat grobowych wielkich mistrzów znalezionych w Kwidzynie w referacie pt. „Silk, Grand Teutonic Masters, reconstructions”, natomiast doktorant mgr D. Grupa przedstawił możliwości wykonywania kopii średniowiecznej i nowożytnej odzieży grobowej na podstawie oryginalnych części strojów, prezentując materiał pt. „Promotion of archaeological reconstructions in public. Modern times fashion found in graves”. Uczestnicy sympozjum wzięli udział w debacie na temat możliwości przetworzenia pozyskanej wiedzy na rzecz publiczności uczestniczącej w różnych pokazach archeologii eksperymentalnej.

WYKŁADY

Antropologia medyczna w działaniu

4 kwietnia br. odbył się wykład gościnny dr hab. Danuty Penkali-Gawęckiej, prof. UAM pt. „Antropologia medyczna w działaniu. Na przykładzie projektu *Cultural contexts of health*”, realizowanego przez Światową Organizację Zdrowia. Spotkaniu towarzyszył komentarz dr Aleksandry Rzepkowskiej. Wydarzenie koordynował dr Rafał Kleśta-Nawrocki. Wykład odbył się w ramach „Kolektywów Antropologicznych”, projektu finansowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego i realizowanego przez Polski Instytut Antropologii we współpracy z Katedrą Etnologii i Antropologii Kulturowej.

Faras – a cóż to takiego?

Wykład dr. hab. Stefana Jakobielskiego (PAN Warszawa) pod tytułem „Faras – a cóż to takiego?”, który odbył się 5 kwietnia br., rozpoczął II edycję „Wiosennych spotkań z Mistrzami”, przygotowywanych przez Studenckie Koło Archeologii Epok Brązu i Żelaza z Instytutu Archeologii. Kolejny wykład z tego cyklu pt. „Kultura lateńska na Śląsku. Chronologia, zasięg i ponadregionalne powiązania” wygłosił 27 kwietnia br. dr Przemysław Dulęba z Instytutu Archeologii Uniwersytetu Wrocławskiego.

Prof. Smoliński w Iwano-Frankiwsku

7 kwietnia br. prof. dr hab. Aleksander Smoliński z Instytutu Historii i Archiwistyki gościł w Iwano-Frankiwsku (d. Stanisławów) na Ukrainie, gdzie wygłosił dwa wykłady: w siedzibie Centrum Kultury Polskiej i Dialogu Europejskiego („Huculszczyzna w Wojsku Polskim II Rzeczypospolitej”) i na Wydziale Historii oraz Politologii i Stosunków Międzynarodowych Prykarpackiego Uniwersytetu Narodowego imienia Wasyla Stefanyka („Potencjał militarny Ukraińskiej Socjalistycznej Republiki Sowieckiej w ocenach polskiego wywiadu wojskowego okresu II Rzeczypospolitej”).

Wstępne badania krypt w Radzynie Podlaskim

Dr hab. Małgorzata Grupa, prof. UMK z Instytutu Archeologii, dr hab. Wiesław Nowosad z Instytutu Historii i Archiwistyki oraz dr Tomasz Dudziński Dyrektor Grajewskiego Centrum Kultury z zespołem doktorantów i studentów z Instytutu Archeologii w dniach 24–27 kwietnia br. przeprowadzili w kościele pw. Trójcy Świętej w Radzynie Podlaskim wstępne badania krypt, które pozwolą określić zakres badań interdyscyplinarnych oraz przygotowanie programu badawczego na następne lata.

Projekt „Virtual Arch – Visualize to Valorize. For a better utilisation of hidden archaeological heritage in Central Europe”

Interreg Central Europe (Interreg Europa Środkowa) to program realizowany w ramach polityki spójności Unii Europejskiej. Z 210 złożonych w 2016 roku wniosków wybrano 50, przeznaczonych do realizacji w najbliższych trzech latach, wśród nich znalazł się projekt pt. „Virtual Arch – Visualize to Valorize. For a better utilisation of hidden archaeological heritage in Central Europe” („Wizualizacja waloryzacji na rzecz lepszego wykorzystania ukrytego dziedzictwa archeologicznego w Europie Środkowej”). W projekcie, wartym ponad 2 miliony euro, uczestniczyć będzie 10 partnerów z 8 krajów Europy Środkowej, w tym Uniwersytet Mikołaja Kopernika; jego kierownikiem będzie dr hab. Andrzej Pydyn z Zakładu Archeologii Podwodnej Instytutu Archeologii. Celem projektu jest odkrycie regionalnego dziedzictwa archeologicznego znajdującego się pod ziemią lub zanurzonego pod wodą, częściowo o znaczeniu globalnym (UNESCO). Działania realizowane w ramach projektu będą koncentrowały się na zrównoważonym użytkowaniu i ochronie niewidocznego i mało znanego dziedzictwa archeologicznego, poprzez wprowadzenie innowacyjnych podejść i metod jego wizualizacji.

Badania zamku krzyżackiego w Unistawiu

Od początku kwietnia, w ramach projektu pt. „*Castra Terrae Culmensis* – na rubieży chrześcijańskiego świata. Interdyscyplinarne badania nad warownym budownictwem zakonu krzyżackiego w świetle źródeł archeologiczno-architektonicznych, historycznych i przyrodniczych”, finansowanego ze środków Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki, prowadzone są badania archeologiczno-architektoniczne zamku krzyżackiego w Unistawiu. Kierownikiem projektu jest dr hab. Marcin Wiewióra, prof. UMK z Zakładu Archeologii Architektury, zaś kierownikiem badań dr Bogusz Wasik. Badania wykopaliskowe potrwać do początku czerwca.

Naukografy w analizie indywidualnej

7 kwietnia br. dr Veslava Osińska uczestniczyła w Drugim Seminarium Naukometrycznym pt. „Główne idee w ewaluacji nauki” (<http://sc.amu.edu.pl/2-warsztat-naukometryczny>), organizowanym w Poznaniu przez dr hab. E. Kulczyckiego z zespołem. Dr Osińska zaproponowała praktyczne rozszerzenie analiz naukometrycznych w skali mikro, umożliwiające naukowcom eksplorację własnego dorobku naukowego. Aplikacja przy wykorzystaniu uczelnianej bazy danych Expertus oferuje różne aspekty agregacji informacji, ostatecznie prezentując atrakcyjne i funkcjonalne wizualne layouty. To podejście wywołało zarówno pozytywne, jak i krytyczne uwagi. Te ostatnie dotyczyły kontrowersji na temat wykorzystania zaproponowanego narzędzia przez osoby ze środowiska naukowego

z różnym nastawieniem do aktualnych trendów w ewaluacji nauki. Komentarze specjalistów zostaną uwzględnione w dalszych pracach. Uruchomienie aplikacji planowane jest na wrzesień 2017 r.

AKTYWNOŚĆ KÓŁ NAUKOWYCH

XIX Ogólnopolski Zjazd Studentów Archiwistyki

W dniach 5-7 kwietnia br. na Uniwersytecie Pedagogicznym im. KEN w Krakowie odbył się XIX Ogólnopolski Zjazd Studentów Archiwistyki. Wzięła w nim udział liczna grupa studentów i doktorantów z naszego Wydziału, którzy wygłosili referaty z zakresu komputeryzacji obiegu dokumentów, zarządzania, gromadzenia, opracowania i przechowywania dokumentacji archiwalnej, funkcjonowania archiwów, wykorzystania archiwaliów w badaniach naukowych i aktoznawstwa.

Koło Naukowe Historyków Sztuki i Kultury zorganizowało konferencję

W dniach 6-7 kwietnia br. Studenckie Koło Naukowe Historyków Sztuki i Kultury działające przy Katedrze Historii Sztuki i Kultury zorganizowało III Ogólnopolską Interdyscyplinarną Konferencję pt.: „Tańcz, dopóki możesz... celebrować życie: obrzędy oraz rytuały w sztuce i kulturze”.

INNE WYDARZENIA

Afryka na starych pocztówkach

Do 10 kwietnia br. w holu głównym Collegium Humanisticum można było oglądać wystawę: "Sudan. Zapomniana Afryka na starych pocztówkach", która prezentowała część bogatej kolekcji kartek pocztowych wybitnego etnologa i afrykanisty, znawcy koczowniczych ludów Sahary i Sudanu dr. Adama Rybińskiego. Ekspozycję udostępnił Katedrze Etnologii i Antropologii Kulturowej UMK Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Warszawskiego.

Festiwal Smaków

W dn. 1-2 kwietnia br. w Centrum Targowym „Park” w Toruniu odbył się Toruński Festiwal Smaków 2017 „Swojskie i obce”, w którym wzięli udział pracownicy Instytutu Historii i Archiwistyki: dr hab. Jarosław Dumanowski, prof. UMK, kierownik Zakładu Historii Nowożytnej oraz Centrum Dziedzictwa Kulinarnego przy WNH (organizacja festiwalu, wykład „Königsberskie klopsy, toruńskie pierniki i ślimaki: co jest nasze w naszej kuchni?”) i dr hab. Agnieszka Wieczorek z Zakładu Historii Nowożytnej (współprowadzenie wraz z R. Adamczyk-Nowak warsztatów edukacyjnych dla dzieci „Gdzie rośnie pieprz?”).

Studenci etnologii pomagali na Toruńskim Festiwalu Smaków 2017

Studenci Katedry Etnologii i Antropologii Kulturowej wzięli aktywny udział w Toruńskim Festiwalu Smaków, którego tegoroczna edycja odbyła się pod hasłem "Swojskie i obce". Festiwal miał miejsce 1-2 kwietnia br w siedzibie Targów Toruńskich. Studenci zapewnili imprezie oprawę, prezentując się w barwnych strojach i zapraszając gości

festiwalowych. Zajęli się sprawami logistycznymi, obsługą sali wykładowej, konkursów i licznych degustacji. Zapewnili obsługę fotograficzno-filmową poprzez stworzenie dokumentacji i bezpośrednie transmisje on-line.

Współpraca Instytutu INiB z Optize

Instytut Informacji Naukowej i Bibliologii podjął współpracę z toruńską firmą Optize, zajmującą się tworzeniem grafiki i oprogramowania. Porozumienie o współpracy Instytutu z Optize stanowi pierwszy krok do działań, które zostały omówione podczas spotkania 7 kwietnia br., a ich efektem będzie spotkanie ze współzałożycielem firmy Optize – Emilem Sienkiewiczem, podczas którego poruszone będą zagadnienia projektowania stron WWW, grafiki komputerowej i aplikacji mobilnych.

Promocja IINiB w Liceum nr IX

Podczas dni otwartych w Liceum Ogólnokształcącym nr IX w Toruniu, które miały miejsce 7-8 kwietnia br., pracownicy i studenci Instytutu Informacji Naukowej i Bibliologii mieli okazję promować ofertę edukacyjną, wykorzystując w tym celu konkurs z firmowymi gadżetami.

Wyjazd naukowo-dydaktyczny etnologów do Warszawy

12 kwietnia br. grupa studentów, doktorantów i pracowników z Katedry Etnologii i Antropologii Kulturowej wzięła udział w wyjeździe naukowo-dydaktycznym do Warszawy. Uczestnicy mieli okazję poznać zbiory oraz niezwykłą historię Muzeum Azji i Pacyfiku. Zobaczyli wystawy stałe oraz wystawę czasową: "Odkryte - zakryte. Mężczyzna i kobieta w tradycyjnych społecznościach muzułmańskich". Grupie umożliwiono również wstęp do mniej dostępnych przestrzeni muzealnych, jak np. pracowni konserwatorskiej. Po Muzeum oprowadzała i opowiadała dyrektor placówki dr Joanna Wasilewska.

17 edycja Toruńskiego Festiwalu Nauki i Sztuki

W dn. 21-25 kwietnia br. odbywała się 17 edycja Toruńskiego Festiwalu Nauki i Sztuki; uczestniczyli w niej także pracownicy, doktoranci i studenci z Wydziału Nauk Historycznych. Wśród imprez głównych oraz innych ważnych wydarzeń znalazły się dwa wykłady z pokazem pt. „Powrót jesiotra? Zapomniane bogactwo rzek” i „Ryby, post i dawna dietetyka. Zapomniane tradycje kulinarne”, prowadzone przez dr. hab. Jarosława Dumanowskiego, prof. UMK z Instytutu Historii i Archiwistyki oraz prof. dr. hab. Daniela Makowieckiego z Instytutu Archeologii, a także gra historyczna pt. „Na ratunek królowi – historyczna gra detektywistyczna”, przygotowana przez dr. Michała Targowskiego z Instytutu Historii i Archiwistyki. Pracownicy i doktoranci z Instytutu Archeologii – dr Marek Kołyszko, mgr Magdalena Kozicka i mgr Ewa Wielocha byli autorami pokazu połączanego z warsztatami pt. „Wisłą przypływało, nad Wisłą zostawało – importy w życiu codziennym dawnych mieszczan toruńskich w świetle źródeł archeologicznych”. Studenci z Archeologicznego Koła Miłośników Średniowiecza z Instytutu Archeologii, pod opieką dr. Jacka Bojarskiego i dr. Marcina Weinkauffa przygotowali warsztaty pt. „Średniowieczna wieś – czym chata bogata”. Dr Rafał Kleśta-Nawrocki z Katedry Etnologii i Antropologii Kulturowej zaproponował wycieczkę połączoną z prelekcją pt. „Wiślane opowieści”; rejs odbywał się tradycyjną łodzią wiślaną wzdłuż toruńskich brzegów Wisły. Pasażerowie mogli wysłuchać wykładu poświęconego tradycjom flisackim i znaczeniu Wisły jako szlaku transferu kultury, szyperski opowiadał o tradycyjnych technikach nawigacyjnych.

Studenci ze Swansea w Collegium Humanisticum

24 kwietnia br. Collegium Humanisticum odwiedzili studenci historii z uniwersytetu w Swansea (Wielka Brytania), biorący udział w objeździe naukowym, podczas którego zwiedzili Toruń i okolice oraz Malbork. Pobyt w Toruniu wspierali merytorycznie prof. Roman Czaja z Zakładu Historii Średniowiecza IHiA wraz z doktorantką mgr Anną Marynowską.

Wizyta Prodziekana w Liceum

W ramach współpracy Wydziału Nauk Historycznych z I Liceum Ogólnokształcącym im. Mikołaja Kopernika w Toruniu, dr Jacek Rakoczy z Instytutu Archeologii, na zaproszenie nauczyciela historii Pana Pawła Jarońca, poprowadził cztery lekcje z zakresu archeologii starożytności. Tematem zajęć była tzw. wielka kolonizacja, grecka ceramika naczyniowa oraz terenowe badania archeologiczne. Licealiści mieli możliwość zapoznania się z akademickim ujęciem treści znanych z perspektywy szkolnego podręcznika. Jesienią planowane jest zaprezentowanie przyszłym maturzystom oferty studiów na Wydziale Nauk Historycznych - będą to zajęcia w obiektach naszego Wydziału. Rozszerzenie współpracy z wiodącymi szkołami średnimi na terenie województwa kujawsko-pomorskiego jest ważnym elementem promującym ofertę dydaktyczną Wydziału wśród młodzieży.

Szkolenia dla studentów w Biurze Karier UMK

Instytut Informacji Naukowej i Bibliologii nawiązał współpracę z Biurem Karier UMK. W ramach porozumienia zorganizowane zostały szkolenia w zakresie aktywizacji zawodowej studentów. Cykl szkoleń obejmował trzy moduły, dzięki którym studenci mieli możliwość efektywnego zaplanowania swojej ścieżki kariery, zdobycia wiedzy na temat wymagań pracodawców, nauki pisania CV oraz listu motywacyjnego, rozpoznawania swoich słabych oraz mocnych stron. Studentom zapewniono także konsultacje z doradcą zawodowym

NOWE PUBLIKACJE

- *Bolesław Wicherkiewicz i jego wizja sprawy polskiej 1915 roku*, oprac. Bogusław Dybaś, Rudolf Jaworski, Mariusz Wołos, Wiedeń: Stacja Naukowa PAN, 2016.
- Jerzy Wojtowicz, *Miasto europejskie w epoce Oświecenia i Rewolucji Francuskiej*, red. naukowa i wstęp Wojciech Piasek, Toruń: Wydawnictwo Naukowe UMK, 2017.
- *Jubileusz Diecezji Toruńskiej. Spojrzenie w przeszłość i przyszłość*, red. Waldemar Rozynkowski, Paweł Borowski, Toruń: Toruńskie Wydawnictwo Diecezjalne, 2017.
- Kazimierz Maliszewski, *Krzyż i orzeł. Rola chrześcijaństwa w dziejach kultury polskiej*, Lublin: Fundacja Servire Veritati Instytut Edukacji Narodowej, 2017.
- *Koronowo. Atlas historyczny miast polskich, t. II: Kujawy, z. 2*, red. Roman Czaja, Toruń: Wydawnictwo Naukowe UMK, 2016.

- *Olędrzy - osadnicy znad Wisły. Sąsiedzi bliscy i obcy*, red. Michał Targowski, Andrzej Pabian, Złotonia: Fundacja Ośrodek Inicjatyw Społecznych ANRO, 2017.
- Przemysław Waszak, *Krucyfiks z Kaplicy Jedenastu Tysięcy Dziewic w Bazylice Mariackiej w Gdańsku. Jego znaczenie i recepcja*, Toruń: Wydawnictwo Naukowe UMK, 2016.
- *Wczesnośredniowieczny zespół osadniczy w Kałdusie. Studia archeologiczno-paleobotaniczne*, red. Wojciech Chudziak, Agnieszka M. Noryśkiewicz, Toruń: Wydawnictwo Naukowe UMK, 2016.
- *Zarządzanie dokumentacją. Badania i dydaktyka*, red. Robert Degen, Marlena Jabłońska, Toruń: Wydawnictwo Naukowe UMK, 2016.

Opracowanie:

dr Emilia Ziółkowska, mgr Alina Sosnowska, dr Rafał Kleśta-Nawrocki, mgr Piotr Rudera, mgr Krystian Chyrkowski, mgr Małgorzata Lewandowska, mgr Izabela Kujawska, mgr Ewa Jaroszevska, mgr Przemysław Krysiński.